

Шариф Қул МУҲАММАД

КЎНГЛИМДА СЕН

(шеърлар)

«ФАРҒОНА» нашриёти

84(59)6-5 Баъдий адабиёт
Шеърлар

СЎЗ БОШИ

Шеърият – туйғулар олами. Мислсиз ижодий имкониятлар кўзгуси. Эҳтиросларга йўғрилган ифодалар манзарагоҳи. Бу манзарагоҳда минг бир манзара, минг бир қиёфа... намоён. Буларнинг ҳамма-ҳаммаси муқаддас туйғуларнинг таъсир кучи – жунбушга айланган қалб титроғи... Хуллас, назм ўзига ошно қалбларни маоний гўзаллик деб аталмиш бир муҳит қаърига бошлайди. Оташқалб шоир қаламидан томган мўъжизанинг ҳиссий-эмоционал таъсири оҳангдорликда жаранглаб, киши қалбига завқ багишлайди, шеърият аҳли эса ўзи беихтиёр бу оламга шўнғиб, дилкушо боғларида шод сайр этади, ғоялар оқимида ўзи ҳам мамнун сузади...

Ана шундай бетакрор олам шоир Шариф Қул Муҳаммад ижод дунёсида ҳам акс этади. Бу эса ўз навбатида унинг сирли ва гўзал бўстонга бор меҳрини багишлаганидан нишонadır. Зеро:

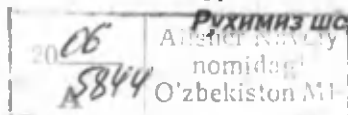
**«Қушлар уча олмас асло қанотсиз,
Бахтинг очилмагай бўлсанг саботсиз,
Оламдан кетгайсан бенишон, отсиз,
Юрагинг тубида меҳр бўлмас».**–

дея хитоб айлаши ҳам улуғвор меҳр уни комиллик сари бошлашига ишонч билдиришидан ишора.

**«Орзуларим кичикмас, етмоқ фалак тоқига,
Комилликнинг нарвони, дўстлар, мен бўлсам керак».**

Яхши шеър. Комиллик сари даъват. Бу йўлдаги кураш ҳақиқий интеллект курашдир. Адабиётнинг бош вазифаси ҳам шу – комил инсонни тарбиялаш. Шоирнинг ижод маҳсули эса комиллик қоясига қўйилган нарвон – кучли тарбия воситаси. Унинг шеърларидаги нафосат ва шижоат замирида мангуликка дахлдор ватанпарварлик ҳисси уфуриб турибди. Ўз қаҳрамони тилидан айтилган биргина шеърининг.

**«Зеро, биз Ватанга шарафу шонмиз,
Номимиз эъозлаб, айлашарлар ёд.
Туркий шажарада катта дostonмиз,
Рухимиз шод этар келажак авлод».**

1032037
0

... сатрларида ҳам юксак даъваткорлик ғоялари тараннум этилган. Бу жиҳатдан олиб қараганда, шоирнинг ана шундай мангуликка дахлдор шеърларида ҳақ сўзнинг қадри баланд, истеъдодини намоён эта олиш қобилиятининг имкони кенг.

Шоир ўтмишини қоғозга тушириш учун тарих зарварақларини «Минг йиллик тарихинг ўйлайман бот-бот» дея такрор ва такрор варақлагани аён ҳамда бу орқали у адабий-тарихий ҳодисаларни умумбашарий бадиий-эстетик мезонлар асосида хилма-хил талқин этиш имкониятларини намоён эта олган.

Хулоса қилиб шуни айтиш ўринлики, ижодкорнинг «Кўнглимда сен» тўпламида жамланган турли жанрдаги шеърлари умрбоқий сатрлар бўлиб қолишига умид боғлаймиз. Зеро, ўз ўрнида қалб тубидан вулқондай отилиб чиққан дард-алам тўла фарёд бутун бир миллатни, қолаверса, бани башарни ларзага солишга, ҳушёр торттиришга қодирдир! Шоир тилидан айтганда:

***«Мақсадсиз яшама, олисни кўзла,
Мантиқ маъноларга тўлсин каломинг.
Шариф, дардларингни шеърингда сузла,
Шунга бахшидадир аслида номинг».***

**Тилаволди ЖўРАЕВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.**

ЎЗБЕКИСТОНИМ

*Тарихи Фарангу Олмондан қадим,
Миср, Руму Ажам, Эрондан қадим,
Зардушт боболарга туташар дардим,
Элим деб яшайди замондош мардим.
Оламда тенги йўқ, ота маконим,
Мустақил диёрим – Ўзбекистоним.*

*Лол этиб Искандар, Доро, Кирларни,
Бағрида яширган қанча сирларни,
Кезар бўлсанг дала, дашту қирларни,
Нафаси сезилгай, азиз пирларнинг.
Киёсда бетакрор сирли дostonим,
Мустақил диёрим – Ўзбекистоним.*

*Муқаннадек жасур инсонларга кон,
Қутайбага панд берган қаҳқашон,
Мангуберди яйраб, яшаган макон,
Темур Малик, Маҳмуд Таробийга шон.
Сийрати бегубор, мовий осмоним,
Мустақил диёрим – Ўзбекистоним.*

*Замонлар ўтса ҳам, ўгилу қизлар,
Шарқона лутф ила бир бирин сизлар,
Кезиб саҳрою чўл, ҳатто денгизлар,
Удумига қойил қолган Чингизлар.
Соҳибқирон юрти, томирда қоним,
Мустақил диёрим – Ўзбекистоним.*

*Дину диёнатга, таянч бу маскан,
Мўмин, мискинларга суянч бу маскан,
Бидъат хурофотнинг йўлини тўсган,
Имом Бухорийлар шу юртда ўсган.
Киёматга қадар ору иймоним,
Мустақил диёрим – Ўзбекистоним.*

*Кўкда хумо қуши қоқмоқда қанот,
Минг йиллик тарихинг ўйлайман бот-бот,
Ҳар нафас, ҳар оним, ўтмоқдадир шод,
Одамларинг яшар эркин, ҳур, озод.
Оллоҳнинг назари тушган ошёним,
Мустақил диёрим – Ўзбекистоним.*

ҲАЗРАТ АЛИШЕР

*Кўҳна тарихимиз этар бўлсак ёд,
Шеърият мулкини айлаган обод,
Туркийлар қавмидан чиққан буюк зот,
Ажойиб инсонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Сиз-ла фахрланар бутун Осиё,
Хуросон юртидан таралган садо,
Илоҳий ишқ сеҳрин айлаган наво,
Ғазалда сарбонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Инсон камолотин шиор деб билган,
Сўз билан жаҳолат бағрини тилган,
Самарқандга қадам ранжида қилган,
Йўллари равонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Ҳар мисра битиги тиллодан ортиқ,
Бойлиги бўлмаган имлодан ортиқ,
Халқига «Ҳамса»ни айлаган тортиқ,
Дил уйи – осмонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Нодон ганимларга эгмасдан бошин,
Ичмасдан бойларнинг миннатли ошин,
Бошига тож қилган маломат тошин,
Орзу ҳам армонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Меҳру мурувватдан завққа тўлгансиз,
Фуқаро ҳолидан огоҳ бўлгансиз,
Зулму ситамлардан қақшаб сўлгансиз,
Сиз давру давронсиз, ҳазрат Алишер!*

*Кўнгил косасига юқтирмаган гард,
Хайру саховатда Хотам каби мард,
Иймон, эътиқоди собит, беадад,
Дардларга дармонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Жангу жадал истаб кўтариб тўзон,
Ҳоқонлар урушга берганда фармон,
Адолат тошини қилиб бош мезон,
Тинчликка қалқонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Элим, деб яшаган кечаю кундуз,
Қиёсда фаришта, доим очик юз,
Самода порлаган энг ёрқин юлдуз,
Ишқ ичра султонсиз, ҳазрат Алишер!*

*Ошиқлар номига битилган баёз,
Шариф Кул Муҳаммад дилидаги роз,
Бани башар ичра тенги йўқ устоз,
Нодир замонсиз, ҳазрат Алишер!*

УЛУҒБЕК МОНОЛОГИ

*Улуғбек дерлар мени, фарзанд эдим Шохруҳга,
Англаб илоҳий кучни, кўнглим тўлди шукуҳга.
Салтанатни бошқариш, мерос қолди отамдан,
Юртга бағри кенгликда ибрат олдим Хотамдан.
Илму нужум бобида машҳур бўлсам-да, аммо,
Менга тинчлик бермасди ҳаётда кўп муаммо.
Кузатиб шуни билдим, қадим-қадим замондан,
Ота асрар фарзандин, беимону ёмондан.
Ўғлим Абдулатифни севардим жон-дилимдан,
Афсус жудо этди у мени бошу танимдан.
Нетай, қисмат тор экан, эрта кетдим оламдан,
Фақат ўлимга фармон кутмагандим боламдан.
Не бўлса-да, сира ҳам йўқдир нолишга ҳаққим,*

*Руҳимни шод айлагай менинг жафокаш халқим,
Ўзим эса мозийдан уларга бахт тиларман,
Пок ниятли кишига илҳом бўлиб юрарман,
Сўнгги сўзим ушбудир: омон бўлсин Оталар,
Оталарга сира ҳам тик боқмасин болалар,
Тугасин гийбат, изво, бидъату хурофотлар,
Улардан юрт бошига тушмасин ҳеч офатлар,
Шаҳзодалар шоҳ тожин сира ҳам талашмасин,
Салтанатнинг бобида мен каби адашмасин.*

БОБУР ВАСИЯТИ

*«Чин ворисим сенсан, тингла сўзимни,
Фақат бир армоним дилимда қолди.
Сенга фидо қилиб, ўғлим, ўзимни,
Кўрмай кетмоқдаман Ўш, Андижонни.*

*Бир умр Ватандан олисда юрдим,
Қисматим тор экан, ўғлим, нетайин.
Андижон боғларин тушимда кўрдим,
Мендан ризо бўлгин, энди кетайин.*

*Ҳинд узра тикилган Темур байрогин,
Чин дилдан авайлаб, асрагин, ўғлим.
Сен ёқиб шу юртда отанг чирогин,
Топсанг бас, оқибат Ватанда қўним.*

*Сўнгги илтимосим, имконин топиб,
Ватан тупрогидан келтир бошимга.
Ҳоким тупрогидан бир сиқим олиб,
Сочиб келгин, ўғлим, Андижонимга.*

*Оламда неки бор, Ватандан ўзга,
Юрак дардларимга малҳам бўлмади.
Дунё тор кўриниб соғинчдан кўзга
Мусофир юртларда кўнглим тўлмади.*

Қанийди, имкони топилса бир зум,
Ватан тупроғига бошимни қўйсам.
Қува анорию бир баркаш узум,
Қовунин бетакрор ҳидига тўйсам.

Начора, бахтимга бўлгин саломат,
Ҳали олдиндадир нурли келажак.
Аллоҳ насиб этса токи қиёмат,
Тангрим сену менга омад беражак.

Беш юз йил нарида ёнар бир маёқ,
Ота маконимиз нурларга чўмгай.
Ўғлим, менга ишон, кўзларимга боқ,
Андижонда катта тантана бўлгай.

Ҳаққимизга қилиб тиловат Куръон,
Балки нишонланар бизнинг тўйимиз,
Шаънимизга шеърлар битиб бегумон,
Шоирлар кўрсатар басту бўйимиз.

Зеро, биз Ватанга шарафу шонмиз,
Номимиз эъзозлаб айлашарлар ёд.
Туркий шажарада катта дostonмиз,
Руҳимиз шод этар келажак авлод.

Дилимда бир армон – Ватан армони,
Кўзимдан ёш тўкиб, бошимни эгар.
Ўғлим, Ватанни сев, икки дунёни,
Ватанин севганга савоби тегар.

Ватан сўзин маъно, - моҳиятини,
Ватан деб «оҳ» чеккан отангдан сўра.
Арзигай тигласанг юрак қаътини,
Ватансиз дарбадар ўтгандан кўра.

Ватанни севмоқлик, дерлар, иймондан,
Пайгамбар ҳадисин ёд этгай башар.
Қаср қурмоқ керак Ватанга шондан,
Ватан менинг жисму жонимда яшар».

*Оҳ, Ватан, шунчалар бебаҳо дурсан,
Сени деб Бобурнинг ёнганлиги рост.
Шариф Кул Муҳаммад дилига нурсан,
Бу битик сеҳрингдан дебоча холос.*

НУРАФШОН МАНЗИЛГА

*Умид деб аталган сўлим томонга
Талпиниб хайлга толаётирман.
Гоҳида қўл силтаб яхши-ёмонга,
Нурафшон манзилга бораётирман.*

*Гоҳида қўлимга олиб қаламим,
Ҳақ учун курашиб ёнаётирман.
Беғуноҳ қогозга сочиб аламим,
Нурафшон манзилга бораётирман.*

*Теграмда чарх урган ганимларимни,
Шеър ила минг куйга солаётирман.
Кўнглимдагин ёзиб, оқлаб шайнимни,
Нурафшон манзилга бораётирман.*

*Ёш бола мисоли кўзлаб ҳузурим,
Аллоҳнинг ишқида ёнаётирман.
Дўстга ҳам, душманга айтиб узурим,
Нурафшон манзилга бораётирман.*

*Сўзларим ёқмаса кечир, ватандош,
Гоҳида ўзликдан тонаётирман.
Тополмай дардимни тушунар сирдош,
Нурафшон манзилга бораётирман.*

МЕҲР БЎЛМАСА

*Яхши ном қолдирмоқ эмасдир осон,
Дилда эзгуликдан бўлмаса нишон,
Кўзингдан оқмас нам қувончдан, инон,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

*Кушлар уча олмас асло қанотсиз,
Бахтинг очилмагай бўлсанг саботсиз,
Оламдан кетгайсан бенишон, отсиз,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

*Дўстларинг шодланмас рангу рўйингдан,
Ва ё минг ўргилмас қадду бўйингдан,
Кўнгил ором олмас қўшиқ куйингдан,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

*Йўлингни ёритмас порлаган офтоб,
Орзу хаёлларинг бўлгайдир сароб,
Ҳаёт синовига беролмассан тоб,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

*Ҳасад ўти эзар бағру дилингни,
Таноби қочгайдир аччиқ тилингни,
Қадрига етмайсан юрту элингни,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

*Ғаламис, игвогар касларга ёрсан,
Оёқларга кишан, кўринмас дорсан,
Унутма, оқибат ватанда хорсан,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

*Шариф, ҳаётингдан нолима асло,
Бош мезонинг бўлди аҳдингга вафо,
Сени қўлламасди у қодир Худо,
Юрагинг тубида меҳр бўлмаса.*

БИРИ КАМ ДУНЁ БУ

Бири кам дунё бу, дунё бири кам,
Не қилсанг кузатар гойибдан ҳакам,
Турфа хил, турфа ранг, насаби одам,
Бири оқил, доно, бириси бефасъм.
Ширин забон ила очиқ феълингни
Бириси ёқтирса, бири ёқтирмас.

Ўз мезони бўлар ҳар бир инсоннинг,
Келиб кетгувчи бахт, омаду шоннинг,
Ҳисоб-китоби бор тандаги жоннинг,
Чеку чегараси бўлар имконнинг,
Мартабаси баланд доно элингни
Бириси ёқтирса, бири ёқтирмас.

Кимдир қоя бўлар ўнгу сўлингга,
Кимдир салом берар қараб қўлингга,
Кимдир чоҳ қазийди доим йўлингга,
Кимдир ҳасад қилар ҳатто чўлингга.
Тангри назар қилиб унган ерингни
Бириси ёқтирса, бири ёқтирмас.

Ҳаёт қонуни – шу, абадул абад,
Ортингдан тош отиб яшайди номард,
Ёмон яхши бўлмас, уринма ҳарчанд,
Киёматга қадар тузалмас бу дард.
Элим, юртим, дея тўккан терингни
Бириси ёқтирса, бири ёқтирмас.

«Нур борки, соя бор», чексиз бу майдон,
Келиб кетгувчи бахт, амал, давлат, шон,
Кимда иймон собит, кимдир бейймон,
Бири кам дунё бу, шоирим, инон.
Тунлари беором ёзган шеърингни
Бириси ёқтирса, бири ёқтирмас.

ШОИР ҚАЛБИ

*Шоир қалби ҳаловат билмас,
Олисларга тикар нигоҳин.
Аччиқ сўзлаб багирни тилмас,
Ёмоннинг ҳам кечар гуноҳин.*

*Феъл-атвори одамлараро,
Ўхшаб кетар беқиёс дурга.
Боқишидан ёғар пурмаъно,
Қалби тўла доим гурурга.*

*Шоир сўзин тафти ўзгача,
Саховати эрур бир жаҳон.
Тирногидан қошу кўзгача
Эзгуликка ошифта ҳар он.*

*Ишқ ўтида ёнган юрагин,
Оташи зўр ҳатто қуёшдан,
Қиёси йўқ орзу тилагин,
Поклиги пок кўздаги ёшдан.*

*Шоир дили тўла сеҳрга,
Сўзга жило бергувчи наққош.
Лек вужуди зордир меҳрга,
Боши оддий эмас, олтин бош.*

*Афсус чекар умрин яшамай,
Сўлса гиёҳ, узилса япроқ.
Ичдан ёниб тугаган шамдай,
Хаёлини босади титроқ.*

*Шоир фарқлаб яхши-ёмонни,
Камтарликни айлар бошга тож.
Ёқтирмасдан ортиқча шонни,
Юрт ишига тилайди ривож.*

*Шоирлар кўп бўлса жаҳонда,
Кўпайгуси қўшиқ, наволар.
Руҳий қувват ошиб, маконда
Пок, мусаффо бўлар ҳаволар.*

*Эй, Шариф, сен шоир эмассан,
Шоирликни қилсанг-да ҳавас.
Бу оламга бошқа келмассан,
Шеърятни сева олсанг бас.*

М А Қ Т О В

*Мақтов ёқар ҳар кимга дономи у ё нодон,
Мақтовни хуш кўраркан, ҳатто, амалдор, ҳоқон.
Мақтов умр қўшаркан, кексаю ўсмир-ёшга,
Мақтов қувват бўлгайдир куну тун даркаш бошга.
Ғийбат қилмай одамлар, мақтанг бир-бирингизни,
Тирноқ остидан асло ахтармай кирингизни.*

*Мақтов бўлса, табиат жилваланиб боқармиш,
Мақтовдан қизлар сочга тақинчоқлар тақармиш,
Мақтовдан муз юраклар маржон бўлиб оқармиш,
Мақтовдан эр, аёллар, бир-бирига ёқармиш.
Ғийбат қилмай, одамлар, мақтанг бир-бирингизни,
Тирноқ остидан асло ахтармай кирингизни.*

*Ўрнин топиб мақтасанг, илон чиқар инидан,
Аччиқ сўзлар йўқолиб, чиқмас пичоқ қинидан,
Мақтов бўлса самимий, мазмунли бир-биридан,
Билингни, Шариф яйрар ҳамиша дил-дилидан!
Ғийбат қилмай одамлар, мақтанг бир-бирингизни,
Тирноқ остидан асло ахтармай кирингизни.*

АЗИЗ ОДАМЛАР

*Субҳидамда туриб ният қиларман,
Хаёлан эзгулик бошин силарман,
Инсонлик мезонин ор деб биларман,
Яхшиларга дилдан омад тиларман.
Боқишлари майин, қутлуг қадамлар,
Мен сизни севарман, азиз одамлар.*

*Гул-чечаклар унсин изларингиздан,
Нур таралсин ойдек юзларингиздан,
Илҳом олай ширин сўзларингиздан,
Ўзим ўргилайин ўзларингиздан.
Йироқ бўлсин сиздан ташвишу гамлар,
Мен сизни севарман, азиз одамлар.*

*Сизлар қанотдирсиз айтар сўзимга,
Нури гавҳардирсиз ақл кўзимга,
Сержило тасвирсиз яктак-бўзимга,
Имкон беринг, бир сўз айтай ўзимга:
Кўзингиздан асло оқмасин ңамлар,
Мен сизни севарман, азиз одамлар.*

*Элу юрт бахтига бўлинг соғ-омон,
Давру даврон сурунг, тинч бўлсин замон,
Пок руҳим талпиниб кўкларга томон,
Кимгадир ёқмайин бўлсам-да ёмон,
Тилаб барчангизга қувончли дамлар,
Мен сизни севарман, азиз одамлар.*

*Сизлар дилимдаги порлоқ қуёшим,
Жисмимдаги жоним, сабр-бардошим,
Мансабу мартабам, кўз ила қошим,
Бошга кун тушганда ҳамдард, йўлдошим.
Туғанмас хазина – сахий ҳотамлар,
Мен сизни севарман, азиз одамлар.*

КҮНГЛИ ҚОЛМАСИН

Ақлу заковатим айлаб дилга жо,
Куну тун қилурман сенга илтижо,
Сийратим бўлса-да сиртимдан ҳижо,
Тангрим, тилагимни айлагин бажо:
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.

Чин бахт бу оламга келиб - кетмоқ ҳам,
Сўнгги манзилгача омон етмоқ ҳам,
Хаста кўнгилларга бўлай деб малҳам,
Ўтиниб сўрайман, яратган Эгам:
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.

Ўзлигин унутган калтабин, гумроҳ,
Ортимдан тош отиб, қазмоқ бўлар чоҳ,
Не қилсам барига сен ўзинг гувоҳ,
Нолишимга қулоқ тутгин, эй Аллоҳ:
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.

Гийбатчи гийбатин қилса ҳам майли,
Извогар бағримни тилса ҳам майли,
Эй, Худо, бетакрор сеҳринг туфайли,
Қайта тугилса ҳам минг битта Лайли.
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.

Тушунмасман гоҳо ақлим етса ҳам,
Айш суриб яшайди қанча муттаҳам.
Шукурким, барига, эй одил ҳакам,
Дунёнинг бўлса-да доимо бир кам.
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.

*Амрингга мунтазир Руму Ироқ, Шош,
Муслиму муслима, ўсмир, кекса, ёш,
Инчунун кўксимда порловчи қуёш,
Шаънига ёгса ҳам маломат санг – тош.
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.*

*Сабабин сўрса ким, ул аҳли башар,
Она замин узра сочилган гавҳар,
Шамсу қомар мисол нур сочса агар,
Шариф дер: то абад олами Сарвар,
Эзгулик ўрнини риё олмасин,
Одамдан одамнинг кўнгли қолмасин.*

МАҚСАДИНГ НЕ ЭДИ?

*Мақсадинг не эди, жаҳонга келдинг,
Мақсадсиз яшамоқ мумкинмас ахир?
Ҳаётда не учун югуриб елдинг,
Ортингда қолдимиз фарзанд-жавоҳир?*

*Мақсадинг не эди, ёшлик чоғингдан,
Оламга боқдингми теран фикрлаб?
Завқ олиб сержилва кўнгил боғингдан,
Эзгулик сочдингми тотли зикрлаб?*

*Мақсадинг не эди, яхшими-ёмон,
Ҳамроҳинг эмасми гуноҳли ишлар?
Дилингни эмасми изтироб, армон,
Уйқунгни бузмасми, қўрқинчли тушлар?*

*Мақсадинг не эди, борми дўстларинг,
Бошга кун тушганда сени қўлловчи?
Ўнгласа бўларми каму кўстларинг,
Борми мададкоринг бахтга йўлловчи?*

*Мақсадинг не эди, қилиб ёмонлик,
Элнинг назаридан қолганинг йўқми?*

*Вақт келиб бўлса гар омон-омонлик,
Хотиржам яшашга дил уйинг тўқми?*

*Мақсадинг не эди, сароб эмасми,
Меҳру муҳаббатга зорми юрагинг?
Ортингдан боққанлар номард демасми,
Заминга борми, дўст, сенинг керагинг?*

*Мақсадсиз яшама, олисни кўзла,
Мантиқ, маъноларга тўлсин каломинг.
Шариф дардларингни шеърингда сўзла,
Шунга бахшидадур аслида номинг.*

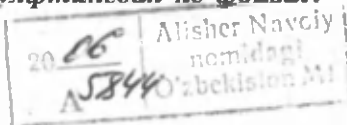
НЕ ФОЙДА

*Дунё фоний, ва лек унда орзуларнинг чеки йўқ,
Ким беақл, ҳоли хароб, ўзгаларга этар дўқ.
Жаҳли чиқса, ақлин тутиб, битта сўздан қолмаса,
Ширин сўзли доноларни кўриб ибрат олмаса,
Ундайларга айтар сўзу пандларингдан не фойда!?*

*Наф тегмаса элу юртга, кунда қилар ишингдан,
Эзгу ҳислар таралмаса, фасли баҳор-қишингдан.
Давраларда ўйламасдан дил озори сўз айтсанг,
Манфаат деб, ўздан кечиб Руму Ироқдан қайтсанг,
Умр бўйи топган шону шуҳратингдан не фойда!?*

*Одамлар бор, ким қиёсда ўхшарлар тўтиқушга,
Сигинарлар сийму зарга, ўчдир олтин-кумушга,
Сохта обрў илинжида кечар бўлсанг орингдан,
Дил изтироб чекса ипсиз, қўйган тузоқ дорингдан,
Дастурхонга сочган қанду новвотингдан не фойда!?*

*Мардлар қайтмас берган ваъда, айтган ҳар бир сўздан,
Бошга тушар не юмушки, кўрарлар ўз-ўзидан.
Учрашганда меҳринг қониб, кўнгил мулкинг тўлмаса,
Ишинг тушса хизматга шай, дўсту ёринг бўлмаса,
Давлатнингга ошно бўлган улфтингдан не фойда!?.*

*Қадим масал бордир юртда, «бўлингани бури ер»,
Чин инсонлар сафида бўл, сўздан жавоҳирлар тер.
Шеъринг ўқиб кин, адоват, маломатлар сўнмаса,
Юракларнинг қат-қатида меҳр нури ўнмаса,
Шариф, тунлар бедор ёзган, баётингдан не фойда!?*

БАРЧАМИЗДАН ҚОЛАР

*Жавобсиз саволлар дилимни эзар,
Фикру хаёлларим оламни кезар,
Инсонлик олдида ҳечдир сийму зар,
Чиқарган сабогим туш мисол гўё,
Барчамиздан қолар бу кўҳна дунё.*

*Гоҳида сизмайин бу кенг жаҳонга,
Берилиб мансабу мартаба, шонга,
Чап бериб яшаймиз ҳатто иймонга,
Барибир ҳеч кимга қилмасдан вафо,
Барчамиздан қолар бу кўҳна дунё.*

*Наф учун ганимни дўст деб биламиз,
Яхшининг ортидан гийбат қиламиз,
Ўйламасдан сўзлаб багир тиламиз,
Шунданми бошларга ёгдириб жафё,
Барчамиздан қолар бу кўҳна дунё.*

*Ҳар ишда бош мезон эрур ҳақиқат,
Бевафо саналур бойлик, тожу тахт,
Инсонлик безаги паймонаю аҳд,
Бўлиб кимга эрмак, кимгадир рўё,
Барчамиздан қолар бу кўҳна дунё.*

*Осмону фалакка етса ҳам бошинг,
Ишқидан тонса ҳам ул қалам қошинг,
Эй Шариф, унутма, меҳр қуёшинг,
Сўнмаса бўлгани етганда қазо,
Барчамиздан қолар бу кўҳна дунё.*

ДУСТИ БЎЛСА

*Бир бурда нон шоир учун тирикликка кифоя,
Яшнаб кетар ёш боладек ўқиса шеър, ҳикоя,
Дилда чексиз дардларига топилажак ниҳоя,
Кўҳинурдек оҳанрабо, гўзал араб имлодек,
Дўсти бўлса садоқатли Комил, Раҳматиллодек.*

*Мўмин каби мўминлардан баҳра олар бардоши,
Ҳофиз Шароф, Бердиали маслакдоши, сирдоши,
Исоқ Раҳмон каби оқил, ортар дунё қараши,
Башар ичра сеҳри ниҳон, дарди гамнок муллодек,
Дўсти бўлса садоқатли Комил, Раҳматиллодек.*

*Олим Рустам Тожибоев, устоз Мансур ҳожидек,
Саховатда тенгсиз яна ўзига хон, бўлиб бек,
Тош отганга ош едириб, сақламасдан гина, кек,
Парвоз этар самоларга бамисоли Хумодек,
Дўсти бўлса садоқатли Комил, Раҳматиллодек.*

*«Устоз»га кўрк Баҳодири, Ўктам, Воҳид, Икромии,
Кимсанбою Сиддиқ Ҳасан, Маҳмуджондек Фуломи,
Нўмон Назир, Камол Йўлчи каби тотли каломи,
Сингиб кетар кўнгилларга сездирмасдан зиёдек,
Дўсти бўлса садоқатли Комил, Раҳматиллодек.*

*Сўз қадрига етмоқлик ҳам буюкликдан нишона,
Сўз мулкининг заргарларин давлати шон-кошона,
Шоир Шариф ашъор битар сўзга бўлиб парвона,
Назир Назар, Аҳмад, Анвар, Комил, Ҳабибуллодек,
Дўсти бўлса саховатли ҳомий Раҳматиллодек.*

АЁЛ БИЛАН

Бир ҳақиқат доим ёдимда,
Ҳар сония, ҳар бир одимда:
Ишқи жўшар ҳатто додимда,
Нидо қилар қўлимда қалам,
Аёл билан гўзал бу олам.

Ҳаётимга мезондир иймон,
Назаримга кирмас давлат, шон.
Сўзларимни тингла эй, инсон,
Дардларимга бўлгувчи малҳам,
Аёл билан гўзал бу олам.

Телба дунё, телбадир фалак,
Соғинтирса дилдаги малак.
Қиёматдан бергувчи дарак,
Фироқидан чексангда алам,
Аёл билан гўзал бу олам.

Кўнгил мулкинг бўлмаса асал,
Ёзолмайсан бирон шеър, газал.
Шукрона қил, тақдиру азал
Бошинг узра сочса ҳамки гам,
Аёл билан гўзал бу олам.

Шоир сўзи яшар то абад,
Илоҳийдир илҳом, омад, бахт.
Ким бўлсанг-да, унутма фақат,
Кўзларингдан ёгдирса ҳам нам,
Аёл билан гўзал бу олам.

Аёл – она. аёл – сингил, ёр,
Аёл – ноёб бойлик, бетакрор.
Шариф учун сеҳрли ашъор,
Боқишлари майин, муҳтарам,
Аёл билан гўзал бу олам.

ЎЗИНГСАН ЮРАК.

*Тинимсиз ишлайсан кечаю кундуз,
Ором не билмайсан баҳордан то куз,
Вужуди танимда порловчи юлдуз,
Гўзаллик бобида тенги йўқ малак,
Илоҳий мўъжиза ўзингсан, юрак.*

*Илҳом париларин ҳайратга солган,
Шайтон вас-васидан зўриқиб толган,
Раҳмон-ла бир умр эш бўлиб қолган,
То абад мени деб жонлари ҳалак,
Илоҳий мўъжиза ўзингсан, юрак.*

*Тик бошим эгилмас сенинг туфайли,
Ирода, истагу боғларнинг сайли,
Барча синоатлар тафтинг туфайли,
Жисмингда мужассам бу кўҳна фалак,
Илоҳий мўъжиза ўзингсан юрак.*

*Турли балолардан этгувчи огоҳ,
Муҳаббат домига тушгувчи ногоҳ,
Оқибат чекувчи ҳасрат ила оҳ,
Менга ёр васлидан бергувчи дарак,
Илоҳий мўъжиза ўзингсан, юрак.*

*Қиёсинг топилмас жумла жаҳонда,
Нафасинг сезилар тандаги жонда,*

*Қимматинг эл ичра орттирган шонда,
Шеърү газалимга сочилган тилак,
Илоҳий мўъжиза ўзингсан, юрак.*

*Покликда бебаҳо тотли ифорсан,
То тирик эканман Аллоҳга ёрсан,
Иймону эътиқод, номус ва орсан,
Мени деб ҳали кўп ёнишинг керак,
Илоҳий мўъжиза ўзингсан, юрак.*

АҚЛИМ ҲАЙРОН

*Ақлим ҳайрон, нурафшон кеча,
Кўкда юлдуз турар жилмайиб.
Қувончимга тош отиб неча,
Мунофиқлар юрар гирмайиб.*

*Ақлим ҳайрон, пурвиқор тоғлар,
Олисларда кўз-кўзлар ўзин.
Эш-қўш юриб дили носоғлар,
Бир-бирининг чўққийди кўзин.*

*Ақлим ҳайрон, қилиб оҳу дод,
Гул ишқида ёнади булбул.
То ўлгунча э воҳ одамзод,
Бир-бирини чалади нуқул.*

*Ақлим ҳайрон, бу дардкаш бошим,
Фақат эзгу хаёл суради.
«Дўстим» деган қанча йўлдошим,
Тойишимни пойлаб туради.*

*Ақлим ҳайрон, қилиб томоша,
Гўзалликка тўймас кўзларим,
Шоир номим асрлар оша,
Сақлар ҳикмат тўла сўзларим.*

Т А З А Р Р У Ъ

*Мен ожиз шуъламан кўзга илинмас,
Кичик бир зарраман элга билинмас,
Ҳеч бир иш амрингдан ўзга қилинмас,
Бесабаб жигархун, багир тилинмас,
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Не-не синоатлар ўтмас бу бошдан,
Изтироб, армонлар оқар кўз ёшдан,
Қаҳрлар сачрабон қабоғу қошдан,
Меҳрлар янчилур дийдаи тошдан.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Манфаат кўйида югуриб бедор,
Иймон каломини гоҳо этдим хор,
Шайтон «вас-вас»ини айлаб дилга ёр,
Қанча хатоларга йўл қўйдим такрор.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Баъзан ажратолмай ҳақни ноҳақдан,
Айбни қорамас, ахтардим оқдан,*

*Хулоса қилолмай оддий сабоқдан,
Чин бахтни излабман рангин буёқдан.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Юрагим тубида ишқ бўлдинг ўзинг,
Дилимда каломинг – сеҳрли сўзинг,
Фикрларим теран, қулоқларим динг,
Рихлатга етармиш ўн метр бўзинг.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Қандай муқаддас сўз экан бисмиллоҳ,
Кимлигинг билмабман, эй, Расулиллоҳ,
Кўзлар сўқир экан, юрак туби чоҳ,
Бунга чеккан алам, армонлар гувоҳ.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Турфа синоатлар кўндир дунёда,
Кимгадир бахт кулар ҳаддан зиёда,
Юрса-да ким отда, кимдир пиёда,
Бариси ўткинчи, руҳлар мавода.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Дилимдан ўтказиб, сирли ўйларни,
Синадим неча бош, қадду бўйларни.
Кўрдим ким ўзарга бўлган тўйларни
Ҳатто калтафаҳм, ёмон сўйларни.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Дунёда бунуқсон ўзингсан фақат,
Хеч кимга кўринмас, абадий хилқат,
Дилда муҳаббатим сенга қатма-қат,
Осий бандангдирман, кўрсатгин шафқат.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Адашиш инсонга хос экан нетай,
Дарду ҳасратларим шеъримга битай,
Паймонам тўлган кун васлингга етай,
Чеккан заҳматларим бир сенга айтай.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*Бўлса-да қалбимда минг битта доғлар,
Сенга бўлган ишқим кўнглингни чоғлар.
Кўзимга мунаввар кўриниб боғлар,
Эзилган кўксимни айлайди тоғлар.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

*То тирик эканман сенга мойилман,
Лутфу карамингга дилдан қойилман.
Илҳомингдан жўшиб, маънан бойирман,
Муҳаммадинг қули Шариф шоирман.
Оламда бир ўзинг бўлиб паноҳим,
Қилган гуноҳларни кечир, Аллоҳим.*

КЎНГЛИМДА СЕН

*Тангрим берган бахтингга шукур,
Шеърдек улуг тахтингга шукур,
Ишқдек холис аҳдингга шукур,
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

*Манзил томон шошадирман мен,
Вулқон каби тошадирман мен,
Довонлардан ошадирман мен,
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

*Куртак ёзиб қошимда оғоч,
Кириб келди уйга қалдирғоч,
Согинганман, қучогингни оч,
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

*Бўлсам-да мен ҳалим, беозор,
Қанча, гумроҳ ганимларим бор,
Айласанг ҳам ҳолимни абгор,
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

*Умрим лаҳза-ондир, майлига,
Юрак бағрим қондир, майлига,
Ўзлигимдан тондир, майлига,
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

*Билмагайлар қадримни, афсус,
Тушунмаслар дардимни, афсус,
Бу битигим ёзилди махсус,
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

*Фурқатим бор олис Қашгарда,
Согунийни кўрган шаҳарда,
Учрашсак бас рўзи Машҳарда
Кўнглимда сен, хаёлимда сен.*

МУХБИР ДЎСТИМГА

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Майда-чуйда, икир-чикирдан.
Шеърга ишқим тушди-ю ўсдим,
Огоҳ, бўлдим тўғри фикрдан.*

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Айтинг-чи сиз, шоир ака деб.
Кўп бўлса-да кам ила кўстим,
Яшайман ҳалол ризқдан еб.*

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Мақтовларга мен ҳам мойилман.
Гард кўтармас, юнқадир пўстим,
Хизр эмас, оддий шоирман.*

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Сохта жавоб кимга ҳам керак.
Сўзларимга қулоқ солгин жим,
Шоир учун шеър ҳам бир эрмак.*

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Ёзганларим оддий шеър эмас.
Сўзларимни тингласа гар ким,
Бу – девона, бу – шоир демас.*

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Мақтамасман мен тўрт деворни.
Сен кутганча эмас саботим,
Кўй, қийнама мендек беморни.*

*Савол берма, эй мухбир дўстим,
Шундай ҳам мен роса сўзладим.
Кечир мени йўлингни тўсдим,
Дардларимни айтиб бўзладим.*

ДАСТУРХОН

*Сийратингга асрий удум – Хотам Тойлик жойланган,
Суратингга покизалик толалари бойланган,
Одамийлик кўркидурсан то қиёмат бегумон,
Таърифингни куйламоққа қалам ожиз, дастурхон.*

*Гал-гаштагу тўй-тўйчиқда тўкинликнинг нишони,
Элу улус, маҳалла-кўй, ҳатто давлатнинг шони.
Ақлу идрок, ҳам фаросат рамзидурсан ҳар қачон,
Таърифингни куйламоққа қалам ожиз, дастурхон.*

*Эроку Рум, Ҳинду Хитой ҳоқонларин лол этган,
Искандару Кутайба, Чингизларни дол этган.
Тинч-тотувлик рамзидурсан, хислатларинг бир жаҳон,
Таърифингни куйламоққа қалам ожиз, дастурхон.*

*Зор қақшайсан такаббурлик, кибру ҳаво, миннатдан.
Фариштадек холидурсан ҳасад каби иллатдан.
То тирикман ҳурматингга таъзимдадир танда жон,
Таърифингни куйламоққа қалам ожиз, дастурхон.*

*Бу шеъримнинг илҳом қуши «Катта Турк»да кутилди.
Муборак кун, жума оқшом Рамазонда битилди.
Дўстим Эркин, Баҳодиру Мўминларнинг мулки шон,
Таърифингни куйламоққа қалам ожиз, дастурхон.*

МАҲАЛЛИЙЧИЛИК

*Бўлса-да донишманд – хўп ақли бутлар,
Нечундир тугамас ҳасад «кут-кут»лар.
Сабабин сўрсангиз бир-бир айтайин,
Эл ичра касаллик, дарди бетайин.
Нодонлар шамига бўлгувчи пилик,
Ярамас иллат бу – маҳаллийчилик.*

*Неча юз йиллардан буён яшайди,
Доимо келтириб зиён яшайди,
Мақсади залолат, йўқ иймон ори,
Бир ҳовуч кимсага нафдир шиори.
Ман-манлар ошига бўлгувчи илик,
Ярамас иллат бу – маҳаллийчилик.*

*Эшу раҳнамосин кулгуга қўйиб,
Жаҳолат майини ичгувчи тўйиб,
Мардлар оёгини ипсиз боғловчи,
Оқилу донолар багрин доғловчи.
Сиёсат бобида гирт калтабинлик,
Ярамас иллат бу – маҳаллийчилик.*

*Миллат ривожига бўлгувчи тўсиқ,
Мақсадга элтувчи йўллари чўзиқ,
Айтсам адо бўлмас, қусурлари кўп,
Одамларни этар ожиз, тало тўп.
Тарихи узундир, балки минг йиллик,
Ярамас иллат бу – маҳаллийчилик.*

*Темур салтанатин бошига етган,
Бобурни юртидан Ҳинд томон элтган,
Шариф қул Муҳаммад дилидаги «оҳ»,
Комил инсонларнинг йўлидаги чоҳ,
Мезони ноҳақлик, ўзи бир пуллик,
Ярамас иллат бу – маҳаллийчилик.*

ЛАГАНБАРДОРЛАРГА

*Ланганбардор, номингга қойил,
Қўйган тузоқ, домингга қойил.
Исму жисминг, феълу атворинг,
Қилмишларинг шайтонга мойил.*

*Кўринишинг беозор қўнгиз,
Ва лек аслинг чаён, мор, тўнгиз.
Бир наф учун иймонинг сотиб,
Яралгансан чўкмоқ учун тиз.*

*Ҳақиқатга тўсиқсан, зидсан,
Текинтомоқ, канаю битсан.
«Катта»ларнинг қошида доим,
Думи қисик, зоти паст итсан.*

*Қаллоб бўлмас сендан зиёда,
Фикр-ўйинг ҳийла риёда.*

*Тўрт томонга чопганинг билан,
Биринг икки бўлмас дунёда.*

*Кўпчиликнинг ҳақидан ҳазар
Қилмоқ йўқдир, сенда, алҳазар.
Бетинг қурсин, дея Раҳмон ҳам,
Сендекларга солмагай назар.*

*Элнинг дарди дилимда қат-қат,
Айтсам адо бўлмайди, фақат.
Бани-башар ичра сенингдек,
Инсонларга дегайман лаънат.*

ҲАЙРОНДА ҚОЛУР

*Асрлар ўтса ҳам кўкка талпиниб,
Эзгуликка ташна яшар одамзод,
Улуғ мақсадларни бош шиор қилиб,
Ҳамиша истайди бўлмоқни озод.
Истаклар имконга бўлмаса уйғун,
Халқнинг орзулари армонда қолур.*

*Она замин берар ризқ-рўзимизни
Юракдан тер тўкиб меҳнат қилинса.
Қиммати ошгайдир ҳар сўзимизнинг,
Лутфда мантиғу маъно билинса.
Бой берилгач фурсат йўқотиб қадрин,
Олинган ҳосиллар хирмонда қолур.*

*Ҳеч кимса дунёга устун бўлолмас,
Оламдан кетгайдир шоҳу гадо ҳам,
Йигилган сийму зар мангуга қолмас,
Бир нафас қўшолмас етса сўнгги дам.
Кексайган чоғингда белингга қувват,
Ҳассанинг кучи ҳам дармонда қолур.*

*Одамнинг одамдан фарқи бошдадир,
Теран фикрласа, олисни кўрса.
Меҳр тўқнашгувчи кўзу қошдадир,
Беҳуда керилмай, ҳолингни сўрса.*

*Хасис, нодон бўлса агар улфати,
Оқил-доно дили вайронда қолур.*

*Бир боқиб англамоқ мушкулдир жуда,
Йўлда йўлдош бўлган танти ҳамроҳни.
Гоҳо уринишлар кетар беҳуда,
Ажрата олсанг-да қорани, оқни.
Одамзод феълени кузатиб мудом,
Ақли етмай, Шариф ҳайронда қолур!*

ЮРАКДАГИ ДИЛ РОЗИМ

*(Устоз Фуломжон ака Назиров-
нинг порлоқ хотирасига)*

*Баъзан ўйлаб қоламан, ҳаёт ўзи нимадир,
Чин саодат нима-ю, нимадир олий қадр,
Ва дегайман порлоқ нур, сочганидек Шамс, Бадр,
Икки дунё яхшилар, бўлмагайдир беқадр.
Ҳаққингизга минг таъзим, Фулом Назир устозим,
Сизга бахшида бўлсин юракдаги дил розим.*

*Меҳрингиз-ла ҳамиша ёдимизда яшайсиз,
Согинганда чеккан оҳ, додимизда яшайсиз,
Эришган бахту омад, шонимизда яшайсиз,
Олисдамас, сиз шундоқ ёнимизда яшайсиз.
Ҳаққингизга минг таъзим, Фулом Назир устозим,
Сизга бахшида бўлсин юракдаги дил розим.*

*Устоз Қодир бир тараф, сиз эдингиз бир тараф,
Саттор Халил бир тараф, Мамазоир бир тараф,
Аскияда сизларга топилмасди ҳеч тараф,
Ҳар бирингиз шу юртга бебаҳо шону шараф.
Ҳаққингизга минг таъзим, Фулом Назир устозим,
Сизга бахшида бўлсин юракдаги дил розим.*

*«От ўрнини той босар», деганлари рост бўлди,
Фарзандларга ҳалол ризқ берганингиз рост бўлди,
Уларнинг камолдан, пок руҳингиз шод бўлди,*

*Ота макон жойингиз гуллади, обод бўлди.
Ҳаққингизга минг таъзим, Фулом Назир устозим,
Сизга бахшида бўлсин юракдаги дил розим.*

*Баски дунё сиз каби донолардан завқ олар,
Кўнгил эса ширин сўз, маънолардан завқ олар.
Ёмонликдан не фойда, бу дунёда ким қолар?
Шоир Шариф ишқ ичра аълолардан завқ олар.
Ҳаққингизга минг таъзим, Фулом Назир устозим,
Сизга бахшида бўлсин, юракдаги дил розим.*

ЎҒЛИМ ШУҲРАТЖОНГА

*Сўру синоатга тўла бу олам,
Дунёга меҳмондир ҳар битта одам.
Яхши номим қолсин десанг ҳаётда,
Ичган тузинг оқла, ҳамиша болам.*

*Ақл кўзинг билан атрофингга боқ,
Ким гўдайган қоя, ким эса тупроқ.
Яхши номим қолсин, десанг ҳаётда,
Кўрмаганини кўриб чиқаргин сабоқ.*

*Аввал ўйла, кейин сўйла сўзингни,
Турфа гуноҳлардан сақла кўзингни.
Яхши номим қолсин, десанг ҳаётда,
Нодон улфатлардан асра ўзингни.*

*Умр ўткинчидир, ўтгувчи ҳар йил,
Бошга бало бўлур, андишасиз тил.
Яхши номим қолсин, десанг ҳаётда,
Каттаю кичикка сен яхшилик қил.*

*Само чиройлидир, ою юлдузла,
Қишнинг кўрки баҳор, ёзники кузла.
Яхши номим қолсин, десанг ҳаётда,
Инсондан иллатмас, эзгулик изла.*

*Вақтики дунёдан кетарман бир кун,
Аллоҳ жамолига етарман бир кун.
Яхши номим қолсин, десанг ҳаётда,
Руҳимга тиловат бахш этиб тургин.*

НАБИРАМ МАЛИКАБОНУГА

*Қишлар ўтиб, баҳор ҳам келди,
Бобо бўлиш ниятим эди.
Маликажон, Маликабону,
Сени менга Аллоҳим берди.*

*Кўкда Куёш, Ой сени кўрди,
Ерда Ҳотам Той сени кўрди.
Маликажон, Маликабону,
Хонадоним тўқис, бут бўлди,*

*Хизр бобо бошинг силади,
Авлиёлар омад тилади.
Маликажон, Маликабону,
Сену бизни Аллоҳ синади.*

*Каломуллоҳ ашъоринг бўлсин,
Расулulloҳ ёдингда турсин,
Маликажон, Маликабону,
Камолингни элу юрт кўрсин.*

*Аллоҳ умр берсин отангга,
Аллоҳ умр берсин онангга,
Маликажон, Маликабону,
Чирой бўлиб юргин Ватанга.*

*Тилак тилар бобонг Шарифжон,
Саломат бўл ҳамиша, ҳар он.
Маликажон, Маликабону,
Довруг ёйиб, топгин обрў – шон.*

ҲОТАМТОЙ ХАЛҚИМ

*Ўзбек номин улугловчи дуппинг борки бошингда,
Халқим, сенинг буюклигинг акс этади Шошингда.*

*Хайру саҳо, багри кенглик, мерос етти пуштингдан,
Меҳру вафо, садоқатинг порлар кўзу қошингда.*

*Йиллаб йигиб молу давлат, сочадурсан бир кунда,
Миннат йўқдур элга берар тўйдаги нон, ошингда.*

*Керак бўлса ўзинг емай, боқадурсан дунёни,
Ҳеч тугамас насибанг бор, ҳатто тоғу тошингда.*

*Олам юкин кўтармоққа куч бермишдир Аллоҳим,
Пайгамбарлик хислати бор сабр ва бардошингда.*

*Пок ниятда қалам олиб, мадҳинг учун шеър битиб,
Кўрсам дейди камолингни, Шариф севинч ёшингда.*

КҲНГИЛ

*Даҳр аро ким хуш табиат, бўлса шодондир кўнгил,
Тортадур оҳанрабодек, жисм аро жондир кўнгил.*

*Кимда бор кибру ҳаво, нури-зиёни кўрмагай,
Ҳийла-риёга ташналаб, игвога уммондир кўнгил.*

*Ким фалак тоқига кўз тутмиш анга ошиқ наво,
Нуктадонлик бобида шоҳу султондир кўнгил.*

*Англамас кимки умр, хайру саходан муддао,
Дил шами ёнмас, гариб, чўлу зимистондир кўнгил.*

*Кимда бор аҳдга вафо, таъмадан қилмоқ ҳазар,
Барчага бергувчи наф, боғу бўстондир кўнгил.*

*Тингламас эрса кишиким, ота-она пандини,
Ўрнатиб ёнгай абād, бағри гирёндир кўнгил.*

*Аҳли дониш бирла суҳбат, дейдилар жон озиғи,
Ким учун давронда шон, кимга жонондир кўнгил.*

*Дилкашу дилбарлигидан бўлса ким шоирсифат,
Эй Шариф, бошингда тут, тоза иймондир кўнгил.*

АЙЛА КЎНГИЛНИ ОБОД

*Эй дил, молу давлатга ружу қўйма умрбод,
Агар насли одамсан, айла кўнгилни обод.*

*Сийму зарда вафо йўқ, ёдингда тут ҳамиша,
Қилаверма оҳу дод, айла кўнгилни обод.*

*Ибрат олгин фалакдан нур сочади беминнат,
Бўлсин десанг замин шод, айла кўнгилни обод.*

*Хайрон қолсин Ҳотамлар, саховатли дастингдан,
Дема бегона, бу – ёт, айла кўнгилни обод.*

*Дилозорлик қадимдан, даъвоси йўқ иллатдир,
Сочиб болдек ширин тот, айла кўнгилни обод.*

*Инсон шоҳдир, гадодир, фақат меҳрга зордир,
Қаддинг долдир ё шамшод, айла кўнгилни обод.*

*Илму ҳикмат соҳибин ўтар умри чарогон,
Шариф пандин этиб ёд, айла кўнгилни обод.*

Т И Л А К

*Тилак айтай, тилакларим тилакларга жон бўлсин,
Ҳавас билан тинглаганлар Ҳазрати Инсон бўлсин.*

*Олис- олис самоларга этиб борсин садоси,
Ҳасад қилса ҳасадгўйлар, юрак бағри қон бўлсин.*

*Яхшилардан яхшиларга мерос ширин сўз қолур,
Ширинсухон инсонларнинг таърифи дoston бўлсин.*

*Олғир қаллаб, юлғучларга инсоф берсин Худойим.
Меҳнаткашни қадрлаган инсонлар сарбон бўлсин.*

*Заминни бог, кўнгилни тоғ айлагувчи деҳқоннинг,
Чўнтагида сармоясини, омборида дон бўлсин.*

*«Бўлинганни бўри ейди» дейилгувчи мақол бор,
Маҳалла-куй, элу улус барчаси бир ён бўлсин.*

*Етти пушту шажарангни ёдингда тут ҳамиша,
Авлодларинг илм истаб, нодири замон бўлсин.*

*Парво қилма, ганимларинг тош отсалар ортингдан,
Инсоф тила барчасига, аҳли мусулмон бўлсин.*

*Молу давлат вафо қилмас, шоир Шариф унутма,
Бу дунёда орттирганнинг, фақат обрў, шон бўлсин.*

ХУДОЙИМДАН СЎРАДИМ

*Жисму жонимни, дўстим, меҳр билан ўрадим,
Соғлиқ, хуш кайфиятни чиройимдан сўрадим*

*Фикрладим оламнинг асрорини билай деб,
Уммон-денгиз нелигин, Сир сойимдан сўрадим.*

*Ишқнинг тубсиз чоҳига гарқ бўлган ҳар онимда,
Садоқатнинг нелигин гулойимдан сўрадим.*

*Амал, мансаб комида чарх айласа баъзилар,
Кибру ҳаво – бидъатни, «ҳой-ҳой»имдан сўрадим.*

*Пул топганда ҳисобсиз, оқибатни унутган,
Инсонликни «дол» бўлган, «вой-вой»имдан сўрадим.*

*Сохта обрў, мақтовлар тигдек ботиб дилимга,
Ҳақиқатни, ҳақ сўзни Худойимдан сўрадим.*

ҚЎШИҚ СЕҲРИ БЎЛАКЧА
(Қадирдоним Шарофиддин Холиқов
қўшиқларидан илҳомланиб)

*Кўшиқ сеҳри бўлакча, жисмингга – жон, ажиб сас,
Кўшиқнинг ҳар мисқоли, қоп-қоп тиллога сизмас.*

*Шеърү газал илоҳий, ошиқ дилин розидир,
Шоир сўзи ҳақиқат, ҳийла-риёга сизмас.*

*Бани башар унутмас Аллоҳ суйган зотларни,
Пок дилдаги ишқ – оташ, нуру-зиёга сизмас.*

*Ҳаёт сирли жумбоқдир, қисмат эса ечимсиз,
Этиқодсиз инсонлар, Каъбатиллога сизмас.*

*Тан дурустлик лаззати, аввал, охир соғликда,
Маъноси йўқ уч нуқта, Каломуллога сизмас.*

*Қадаҳ тутган қўлингни тафти тошни эритсин,
Шариф, Шароф дўстингни меҳри дунёга сизмас.*

НАВРЎЗДИР БУГУН

*Оламга боқ кўкда Куёш, Ой ҳам очилмиш гулгун,
Заминни қуч, Ватанни сев, куйла Наврўздир бугун.*

*Бўлсанг-да шоҳ ёки гадо, эътиқодинг бош мезон,
Авлодларинг келажакин ўйла Наврўздир бугун.*

*Ёдингда тут, даҳри дунда илоҳий бир заррасан,
Ўн икки бурж боши ҳамал, бўйла Наврўздир бугун.*

*Карнай-сурнай садолари тутмиш бани башарни,
Эл улусга ярашиқли тўй-ла Наврўздир бугун.*

*Шоир Шариф қул Муҳаммад, дилдан қутлаб халқингни,
Сўйлар бўлсанг эзгуликдан, сўйла Наврўздир бугун.*

ШОИРЛАРНИНГ ЁМОНИ...

*Кимдир доим ҳавасда, кимдир қилса-да эрмак,
Ҳақнинг сирли фармони дўстлар мен бўлсам керак.*

*Ҳижрон, фироқ, азобда ўтар умрим тинимсиз,
Ошиқларнинг армони дўстлар мен бўлсам керак.*

*Кўз ёш тўкиб яшайман бир нотавон кўринса,
Хаста дилнинг дармони дўстлар мен бўлсам керак.*

*Орзуларим кичикмас, етмоқ фалак тоқиға,
Комилликнинг нарвони дўстлар мен бўлсам керак.*

*Ўртанаман куну тун маломатлар комида,
Комронларнинг комрони дўстлар мен бўлсам керак.*

*Нетай, битга! битигим ўхшар худди ўзимга,
Эзгуликнинг сарбони дўстлар мен бўлсам керак.*

*Шунча таъриф тавсифга қиёс йўқдир жаҳонда,
Шоирларнинг ёмони дўстлар мен бўлсам керак.*

АНВАР ЮНУС ФАЗАЛИГА МУҲАММАС

Гар кузатсанг, эй замондош, пойингга боқмоқда ер,
Сийратингдан маъни излаб, чангини қоқмоқда ер,
Бўлмаса дилда муҳаббат, бўлмагай оламда шеър,
Шеър – кўнгил ганжинасидир, излама уммонда шеър,
Қилма шеър даъвосиниким, бўлмаса имконда шеър.

Дийдалар тош қотса ногоҳ, келмагай кўзга йиғи,
Аҳли ошиқ ноласидан айланур сўзга йиғи,
Шеър дебон ҳазрат Навоий бўлди кўнгил ошиғи,
Шеър – Муқанно, Машрабийдур, кесмагай ханжар тиги,
Тугилур оташ аро-ю, тугилур исёнда шеър.

Англамасдан ўзлигини қанча султон, қанча хон,
Ахтаришиб молу давлат, сохта обрў, сохта шон,
Кўрмаганнинг кўрганидек жар солишгач тўрт томон,
Не даҳолар жисмини гар, солди зиндонга замон,
Эркини олқишлаб ҳамиша ёздилар зиндонда шеър.

Нурга тўлса товланиб пок гул каби ўнгу сўлинг,
Дурга тўлса дарди гамнок ҳур каби ўнгу сўлинг,
Чарх уриб бошингда бахт, Арш томон элтса йўлинг,
Юксалиб осмон қадарлик, етса юлдузга қўлинг,
Бўлмагай кўксинг баланд, тоғ турмаса, иймонда шеър.

Не иложким, боши хамдир шоҳ эрур гар мансаби,
Сочмагай нур чор тарафга, моҳ эрур гоҳ мансаби,
Эй Шариф, ёдингда тут, бўлмаса нозик таъби,
Мани меърожида сўзлар ёнмаса Анвар каби,
Бир юрак мулки бўлиб ҳеч, қолмагай давронда шеър.

АНВАР ЮНУС ҒАЗАЛИҒА МУҲАММАС

*Кўрмаган бундай латиф бир гушани олам жаҳон,
Ҳимматидан лолу ҳайрон, ҳад-ҳудудсиз каҳкашон,
Ҳақни деб ёнгай абад, ҳақ сўзни айлаб нишон,
Не замонлар кўкси узра ўтлуг исёндур Кўқон,
Дастида нур машъали-ю, илми урфондур Кўқон.*

*Ўтмишидан бохабардур Олмону Руму Араб,
Аҳли дониш зотларини бўлмагай бир-бир санаб,
Сийратига гойибона боқсангиз зимдан қараб,
Не даҳолар ноласига бўлди шу тупроқ сабаб,
Фурқат ашъорига илҳом, дилда армондур Кўқон.*

*Жаннатий Султон Умархон сўзларидек бол бўлиб,
Моҳларойим назмидек хос гулшан ичра хол бўлиб,
Одамийлик ишвасининг қаршисида дол бўлиб,
Булбулидан шоирини фарқ этолмай лол бўлиб,
Чарх уриб Чархий демишлар: «шоирстондур Кўқон».*

*Фарқлашиб яхши ёмонни бор бисотин элга дер,
Олқашиб давру замонни сир-саботин элга дер,
Кўш қаноти бўлса гар учқур отин, элга дер,
Куйлашур бу бўстон ичра аҳли ушшоқ, аҳли шеър,
Якка бу Фаргонамизда, якка дostonдур Кўқон.*

*Асли Одамга туташгай, насли хон илдизлари,
Эътиқод ичра шараф ҳам топди шон эр-қизлари,
То қиёмат, эй Шариф, нурга кон кундузлари,
Тунларимни айламиш тонг порлаган юлдузлари,
Не ажабким, Анварига жисм аро жондур Кўқон.*

МАШРАБ ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

*Кочгай ул шайтон лаин, дилда иймони бордин,
Гарчи ҳол сўрмас экан чин ошигу хуштордин,
Элга наф тегса азарким, ҳақ деган бедордин,
Минг аналҳақ келаду Мансур осилган дордин,
Ҳар замон «лаббайка» деб келгай нидо Жаббордин.*

*Дўзахий бўлмас киши танласа пок, тўғри йўл,
Таманинг аччиқ таъмини тотмаса тил бирла қўл,
Майли, шоҳдурсан, гадо доимо беозор бўл,
Олими гуфтор бўлма, фозили кирдор бўл,
Бандаларни Ҳақ сўрар машҳар кун ки кирдордин.*

*Арзигай минг бора кунда Ҳақни деб чексанг алам,
Арзигай бедор тунда ҳақ учун чексанг қалам,
Берса ҳар каснинг амал ажрини одил ҳакам,
Барча халқ савдосини қилди, сен қолдинг бу дам,
Кимки камхарж эрур хушқ қайтур ул бозордин.*

*Беназир ўтсин ҳаётинг, йиглагин ёр олдида,
Ҳақни деб куйган дилинг тиглагин ёр олдида,
Эй Шариф, бошингни ҳам айлагин ёр олдида,
Мори зоҳир саҳл эрур нафс аждаҳоси олдида,
Машрабо, қўрқмасмисан кўнглингда нафси мордин.*

МАШРАБ ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

*Дарди йўқлар бенаводек кимлигинг қайдан билур,
Бенаволар дарди гамнок хаста бағримни тилур,
Дийдаси тош кимсаларда адлу инсоф на қилур,
Ҳар кишининг дарди бўлса, дийдасидан нам келур,
Кимки мунда шодлиг истар, орқасидан гам келур.*

*Яхшиларниг пойига гул, дуру маржон сочилур,
Аҳли подон кимсаларнинг суҳбатидан қочилур,*

*Илму урфон сирлрини фолчилар қайдан билур,
Сийнаи дафтарни очсам, етти дўзах очилур,
Нолишимдан қўрқаман, мажлисга номаҳрам келур.*

*То тириксан бу жаҳонда кенг феълингни этма тор,
Эътиқоду иймонингни асра шаксиз этма хор,
Берма озор ҳеч кўнгилга гарчи сенда ихтиёр,
Одамийнинг асли бирдур, бир-биридан фарқи бор,
Неча қари ўтгонидан дунёга бир одам келур.*

*Дил сўзим айтмоқчиман, тингла, дилбандим эшит,
Фикру зикрингни этиб жам, сўнгра пандимни эшит,
Етти пуштим ўйлаб ўтган доду дардимни эшит,
Йиғламоқ осон эмас, эй сен жигарбандим, эшит,
Мулки дил садпора бўлгач, дийдасидан нам келур.*

*Не даҳолар кўз ёшидан бўлдилар топмоқчи фарқ,
Руҳи дил асрорларини этдилар билганча шарҳ,
Во ажабким, барчасининг ажрини бермиш бу чарх,
Муллалар илмига магрур, омилар исёнга гарқ,
Кас на билсун, рўзи машҳар кимни тоши кам келур.*

*Эй Шариф, бўлсанг омон сен бир Худога сажда қил,
Десалар майли ёмон, сен бир Худога сажда қил,
Аҳли дониш бирла суҳбат – чин саодат, яхши бил,
Гар бошинг Аршга етушса, сен ўзингдан кетмагил,
Хар дарахтни меваси кўп бўлса боши хам келур...*

ХУВАЙДО ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

*Чангу тўзон ичра юрма, жабри қалбу кузгадур,
Ҳақиқатдан юз ўгирма, қаҳри оташ сўзгадур,
Одамий бўл, гарчи Румо, Ажаму Шош ўзгадур,
Айтмагил сирингни сен, ҳар кимга сирдош ўзгадир,
Дарди йўқ бедардга мунг этма, мунгдош ўзгадур.*

Ҳар кишининг қадри ошар, яхшиларга берса қўл,
Меҳнат айлаб пок, ҳалолу насибангни терса қўл,
Тебраниб ҳайрат ичида титрасада ўнгу сўл,
Ҳамроҳи қобил била юр, бир қаричлик бўлса йўл,
Юрмагил ножинс бирла, йўлда йўлдош ўзгадур.

Тан сиҳат бўлса, дилингда меҳру муҳаббатинг кўп,
Ҳақ деган бийрон тилингда болу шарбатинг кўп,
Пойинга парвонадир ёшу қарилар тўп-тўп,
Кўлда молинг борида ёру биродар, хеш кўп,
Оре, бош ёстиққа етганда, қариндош ўзгадур.

Нолима асло ҳаётдан келса бошга кўргулик,
Бир вафодор бас сенга, бўлса ҳолингни сўргулик,
Қилсалар-да шум рақиблар ҳийла, багринг тилгулик,
Барча йиғлаб, оҳ деб, дардлик кишидур билгулик,
Дил куйиб кўздан тўкилган дардлик ёш ўзгадур.

Ўйлама, ошиқ эсанг гар, Шариф, қошимда дор деб,
Дорга тик боқмоқ шарафдир, ушшоқ аро мен бор деб,
Солса минг савдо фалак гар барчаси бекор деб,
Эй Ҳувайдо, берма дил, ҳар бевафони ёр деб,
Икки олам бевафо ёри, қалам қош ўзгадур.

Т Ў Р Т Л И К Л А Р

Субҳидам уйғонсанг, кунда тонг саҳар,
Тилингда бол томса, сачрамай заҳар.
Эзгу ниятларга тўлиқ ҳар кунинг,
Қирқ кун рўза тутган билан баробар.

Бир қонун олдида ҳамон лол башар,
Ой ҳуснин йўқотар қуёш чиқса гар.
Демакки, маърифат мисоли офтоб,
Илму урфон ўрнин босмас сийму зар.

Ақл кузи билан атрофингга боқ,
Номард, нокаслардан доим бўл йироқ.
Унутма, эл ичра минг бир товланиб,
Оғзи билан юрар одам хавфлироқ.

Кимгадир бахт берар, Худо қўшқўллаб,
Кимгадир тахт берар, Худо қўшқўллаб.
Жон каби омонат, уларнинг барин,
Хоҳласа бир зумда олар қўшқўллаб.

Ҳаёт уммонидан оқиб ўтаминиз,
Кимга ёқмай, кимга ёқиб ўтаминиз,
Нима бўлганда ҳам охир-оқибат,
Мадад сўраб кўкка боқиб ўтаминиз.

Имкон бўлса ойни қучиб етардим,
Гул экиб ердайин обод етардим.
Сўнгра гуноҳимни кечишин сўраб,
Аллоҳ ҳузурига учиб кетардим.

Қадимдан дейишар ер тўққиз қават,
Удумлар бор, «тўққиз неъмат» қатма-қат.
Турфа хил бўлса-да мавжудод, ҳайҳот,
Одам кулар экан одамдан фақат.

Жаннати ким – қаҳрини ичга ютса,
Дўзахи ким – ўзгадан нажот кутса.
Унутма, дўст, бошлангайдир қиёмат,
Аҳли мўмин мўминлигин унутса.

Молу давлатингга ишонма, ўғлон,
Ўткинчидир амал, мансаб, давлат, шон.
Бўлсанг-да шаҳаншоҳ, охир-оқибат,
Бир сиқим тупроққа тенгдурсан инон.

Ўзлигинг унутма бурканиб шонга,
Озор етказмагин тандаги жонга.
Ақл кўзинг очиб атрофингга боқ,
Интиқ ўтувчи бор бир бурда нонга.

Кўлимда май тўла паймона, эй дўст,
Хайратдан дилим лол, хайрона, эй дўст,
Дўстлар кўп, дўстларим ичида дилбар,
Топилмас сен каби ҳамхона, эй дўст.

Манфаат куйида югуриб зир-зир,
Тирноқлар остидан ахтаришиб кир,
Яшмоқ сирларин англаб-англамай,
Бу фоний дунёдан кетамиз бир-бир.

Каттадир ёмондан яхшининг фарқи,
Сездирмай айланар, фалакнинг чархи,
Хайр ила саховат радди балою,
Олтиндан қимматдир, дуонинг нархи.

Чин инсон ҳар ишда, тенгликни истар,
Пок либосга ёқа, енгликни истар,
Нетай мен шоирман, ҳар нафас, ҳар он,
Кўнглим осмон каби кенгликни истар.

Ким эдик, ким бўлдик: киммиз ўзимиз,
Тим қора, мовий ранг ё кўк кўзимиз.
Унутманг эл ичра қиёмат қадар,
Қолгайдир ганж эмас, ширин сўзимиз.

МУНДАРИЖА

I. ШЕЪРЛАР:

Сўз боши	2
Ўзбекистоним	4
Ҳазрат Алишер	5
Улуғбек монологи	6
Бобур васияти	7
Нурафшон манзилга	9
Меҳр бўлмаса	10
Бири кам дунё бу	11
Шоир қалби	12
Мақтов	13
Азиз одамлар	14
Кўнгли қолмасин	15
Мақсадинг не эди	16
Не фойда	17
Барчамиздан қолар	18
Дўсти бўлса	19
Аёл билан	20
Ўзингсан юрак:	21
Ақлим ҳайрон	22
Тазарруъ	23
Кўнглимда сен	25
Мухбир дўстимга	26
Дастурхон	27
Маҳаллийчилик	28
Лаганбардорларга	29
Ҳайронда қолур	30
Юракдаги дилрозим	31
Ўғлим Шухратжонга	32
Набирам Маликабонуга	33

Ҳотамтой халқим	34
Кўнгил	34
Айла кўнгилни обод.....	35
Тилак	36
Худойимдан сўрадим	36
Кўшиқ сеҳри бўлакча	37
Наврўздир бугун	37
Шоирларнинг ёмони	38
Анвар Юнус ғазалига муҳаммас	39
Анвар Юнус ғазалига муҳаммас	40
Машраб ғазалига муҳаммас	41
Машраб ғазалига муҳаммас	41
Ҳувайдо ғазалига муҳаммас	42
Тўртликлар	43

Адабий-бадний нашр

Шариф Қул МУҲАММАД

КЎНГЛИМДА СЕН

(шеърлар)

Муҳаррирлар: **Ҳ. ДҮСМАТОВ**
Б. РАҲИМОВ
Тех. муҳаррир: **Ғ. МУЛЛАБОВ**
Мусаввир: **А. ХОЛИҚОВ**
Саҳифаловчи: **И. ТОШХОЖАЕВ**
Мусаҳҳих: **С. ЯҲЁЕВ**

Теришга 13.01.2006 йил берилди. Босишга 5.02.2006 йил рухсат этилди. Оқ қоғозга офсет усулида босилди. Бичими 60x84. 1/16. Ҳажми 3,0 босма табоқ. Адади 1000 нусха. Буюртма № 46. Баҳоси келишилган нархда.

«Фарғона» нашриёти, 712014 Фарғона шаҳри, Соҳибқирон Темур кўчаси, 28.
«Чуст босмаҳонаси», МЧЖ Чуст шаҳри, Сўфизода кўчаси, 8-уй.